

België - Belgique
PB - PP
3620 Lanaken
Cicindria
BC 30244

Erica

Contactblad van de Limburgse Natuurgidsen

VU: VZW WLN - Vastraat 3 - 3620 Lanaken - Afgiftekantoor: 3620 Lanaken Stationsstraat - Erkenningsnummer P702057

Lente 2014

April - Mei - Juni
Driemaandelijks

Algemene Informatie

Jaargang 41 - Magazine Lente 2014

Voorzitter:

Leo Thomassen
Velmerlaan 12
3806 Velm St. Truiden
Tel: 011 68 88 11
leo.thomassen@limburgsenatuurgidsen.be

Penningmeester:

Robert Spelmans
Rode Kruisplein 12/3 bus 1
3940 Hechtel
robert.spelmans@limburgsenatuurgidsen.be

Natuur Informatie Punt Limburg:

Het Groene Huis
Domein Bokrijk
3600 Genk
Tel: 011 26 54 86
www.niplimburg.be

Verantwoordelijke uitgever:

Becherer Jürgen
Kievitwijk 62
3530 Helchteren
Tel: 0477 25 98 99
jurgen.becherer@limburgsenatuurgidsen.be

Abonnementen:

€10,00 of €12,75 (inclusief verzekering) met vermelding van Erica + 'Naam' op:
RekNr.: 235-0010248-75
IBAN: BE05 2350 010248 75
BIC: GEBABEBB

Druk:

Drukkerij Begas, 3620 Lanaken

Cover fotografie:

Jürgen Becherer
jurgen.becherer@limburgsenatuurgidsen.be

www.limburgsenatuurgidsen.be

Algemene informatie.....	2
Inhoud.....	3
Nieuws van CVN	3
Woordje van de voorzitter	4 - 5
Nieuws	6
Curusus 'Hoge Venen'	7
Mossenwandeling	8 - 9
Vormingsactiviteiten	10 - 18
Een blik in de toekomst	19 - 20
Scharrelkids	21
Voeren voorjaar 2014	22 - 23
Een stagewandeling	24 - 26
Najaarscursus 'Natuurgids'	27
Reünie 1985 - 2000	28
Tips 'Insecten plagen'	29
Foto's jaarvergadering	30
Bibliografie	31
Kalender.....	32

- Kalender 2014
- Projecten in de kijker
- Je kan je abonneren op de nieuwsbrief
- Word fan van CVN op Facebook
- en veel meer....

Alle informatie vind je op www.c-v-n.be

Nieuws van CVN

Erica Lente 2014

Op enkele nachten vrieskou na hebben wij dit jaar de winter nog niet echt ervaren. Wij zijn al volop in lentestemming en de natuur helpt ons daarbij.

Wat niet elk jaar voorvalt is dat in februari de vogels al volop in de weer zijn alsof de winter al helemaal voorbij is. Toen ik vanmorgen vóór 9 uur door de haagbeukendreef naar het Groene Huis in Bokrijk wandelde was het werkelijk genieten van het geluid van de stilte.

De zanglijsters verzorgden een fluitconcert samen met de merels en tussendoor kon je de meesjes horen kwetteren. Het orkest werd vervolledigd door het tromgeroffel van enkele spechten die ijverig aan het timmeren waren aan een nieuwe woning.

Dit lentegevoel zou niet volledig zijn ware het niet dat in het arboretum de bloemknoppen van de magnolia's op het bevallen staan, wilgenkatjes al volop pronken en de sneeuwkllokjes de bodem versieren, afwisselend met de boshyacinten en zelfs hier en daar narcissen.

De lente is er inderdaad vroeg bij en ook nu weer kan het zijn dat de winter in één van de volgende weken zal toeslaan en dat tot grote schrik van de fruittelers in Haspengouw.

Warmterecord in januari, warmterecord in februari, wij maken blijkbaar toch een wijziging mee in de opvolging en de intensiteit van de seizoenen maar laat ons positief blijven en met de middelen die wij hebben bijdragen aan het besef dat natuur, milieu en klimaat zo kwetsbaar zijn en dat wij er iets moeten aan doen.

Daarom zijn wij de eerste week van februari opnieuw gestart met de cursus natuurgids in Bokrijk op zaterdag, in totaal 15 kandidaat nieuwe natuurgidsen. Wij zijn ervan overtuigd dat zij een aangenaam en leerrijk jaar tegemoet gaan.

Samen met de cursisten van Neerpelt die in september van vorig jaar aan de cursus begonnen hopen wij op het einde van dit jaar weer een mooie promotie natuurgidsen te verwelkomen als de cursisten volhouden natuurlijk. Vandaag nog kreeg ik een telefoontje van een cursist uit Neerpelt die wild enthousiast is over de cursus en die beweerde dat in die enkele maanden

zijn ogen voor de natuur en de omgeving helemaal open gingen.

De cursus natuurgids is natuurlijk onze 'dada' maar daarnaast zijn wij ook nog actief met allerlei 'korte cursussen' zoals zij tegenwoordig genoemd worden. Zo komen vogels en kruiden aan de beurt. Voor ouders en grootouders zijn er de Scharrelkids en in de zomer de Voerencursus. Speciaal voor natuurgidsen organiseren wij vanaf 17 mei de cursus 'Parkgids'.

Verder in dit nummer kom je meer te weten over deze korte cursussen en natuurlijk staat ook alle informatie op de website www.limburgsenatuurgidsen.be

Voor hen die het misschien nog niet wisten, wij zijn nog de enige bewoners van het Groene Huis in Bokrijk. In oktober vorig jaar verhuisde het Provinciaal natuurcentrum (PNC) naar de nieuwe locatie Craenevenne 86 te Genk, de plaats waar het vroegere Lisec gevestigd was. Onze lessen gaan nu ook door op deze locatie.

Tijdens het weekend (22-23 maart) dat deze Erica in je bus valt is er de officiële opening.

Er is nog ander nieuws van het PNC. Hun diensthoofd, Jan Stevens gaat per 1 april met pensioen. Dat klinkt alsof Jan oud geworden is maar dat is helemaal niet zo. Hij is nog even sportief als vroeger en van zich in een zetel te nestelen is helemaal geen sprake.

Wij danken Jan omdat hij zo vele jaren lesgever was in onze cursus natuurgids maar ook en vooral omdat hij ons al die jaren 'geduld' heeft in het Groene Huis. Wij deden ons best om zo weinig mogelijk te storen maar ook om de goede samenwerking te onderhouden.

Wij zijn ervan overtuigd dat wij Jan nog dikwijls gaan ontmoeten als vrijwilliger want dit talent kan niet verloren gaan.

Alvorens dit artikeltje af te sluiten toch nog een oproep aan al onze abonnees van Erica.

Vergeet niet je lidmaatschap te vernieuwen want het zou spijtig zijn als dit je laatste nummer zou zijn.

Niet uitstellen dus, nu doen.

Leo

Afscheid van Alda Baeten

WIJ GEDENKEN

Mevrouw
Alda Baeten
Woonplaats: OPGLABBEEK
Geboren: (OPGLABBEEK)
Overleden: 04/02/2014 (OPGLABBEEK)

Op 4 februari overleed Alda Baeten, de moeder van ons erelid Sil Janssen. Het was zij die samen met haar man Nico (+ 2011) aan Sil de kans boden en hem stimuleerden bij de oprichting van het Natuurhulpcentrum in Opglabbeek. Moge onze steun je troost bieden Sil, en de mooie herinneringen het verlies verzachten.

Goed om te weten:

Bij het Natuurinformatiepunt (NIP) kan je terecht met al je vragen over activiteiten rond de Limburgse natuur.

Het NIP beschikt over een databank om binnen de kortste tijd een antwoord te vinden op jouw zoektocht naar een geschikte natuurgids voor de gewenste activiteit op de plaats en datum van jouw keuze.

Op deze website vindt je ook de Natuurkalender, een verzameling van alle activiteiten in de Limburgse natuursector die voor het publiek toegankelijk zijn.

Het NIP is een initiatief van LIMNET, het Natuur- en Milieueducatief Netwerk. Het wordt verzorgd door de Werkgroep Limburgse Natuurgidsen vzw met de financiële steun van het provinciebestuur.

www.niplimburg.be - info@niplimburg.be

Cursus Hoge Venen Natuurgids 2014

Miet Dreezen

April 2014

In 2008 liep een eerste cursus Hoge Venen Natuurgidsen, een memorabele cursus!

In 2014 zal een nieuwe cursus doorgaan, een lessenreeks van vijf keer een tweedaagse met verblijf in de Hoge Venen.

We beginnen eraan op vrijdag 4 april met Geomorfologie en een veenwandeling. Op zaterdag 5 april zien we eerst theorie Geografie en maken een excursie vanuit Solwaster in de vallei van de Statte.

In mei hebben we les op vrijdag de 16de, we bezoeken het museum in CNB en krijgen een inleiding in de ecologie van het veen. Na de middag doen we tijdens de excursie een bodembemonstering. Op zaterdag is er een inleidende les culturele- en historische aspecten in theorie en aansluitend een excursie langs grenspalen.

In juni bloeit het veen! Op vrijdag duiken we in de vallei van de Perlenbach in Kalterherberg op vrijdag. 's Avonds zien we de zoogdieren in een binnen les. Op zaterdag is het vroeg dag, om 6u gaan we de vogels op het veen bekijken.

Alle lessen worden gegeven door uitstekende lectoren, het summum van de Venenkenners! Door het samen verblijf in de gîte zal er zeker een groepssfeer ontstaan waar iedere deelnemer jaren later nog met plezier aan denkt!

Foto Miet Dreezen

Mossenwandeling 25 januari 2014

Lutgart Bollen

Zaterdag 25 januari verzamelden een twintigtal enthousiaste natuurliefhebbers om 14 uur aan de parking van camping Holsteenbron in Zonhoven voor de eerste mossenwandeling van dit jaar. Voor een aantal mensen was dit de eerste keer, anderen vonden dat een herhaling zeker nuttig was.

Marc Meert liet ons eerst enkele interessante boeken over mossen zien. Daarna toonde hij een schematische voorstelling van de indeling van de mossen. Levermossen, dat is iets voor de volgende wandeling, en hauwmossen komen hier niet voor, dus bleven alleen de bladmossen over. Dat kon dus echt zo moeilijk niet zijn. Gewapend met loepjes en notaboekjes trokken we naar de heide en het dennenbos.

Maar al snel bleek dat we toch op heel wat kenmerken moesten letten: het verschil tussen zode en kussen, mat en tapijt, slaapmos of topkapselmos,... om nog maar niet te spreken van haakjes, klauwtjes, glashaartjes,...

Een twintigtal soorten met grote namen zoals Fijn snavelmos, Groot laddermos, Bronsmos, Gewoon klauwtjesmos, Fraai haarmos, Zandhaarmos, Ruig Haarmos,

Grijs kronkelsteeltje, Heideklauwtjesmos, Gewoon haakmos, Gewoon achterlichtmos, ... passeerden de revue. We vonden mosjes op hout, beton en op de bodem.

Toen we om 17 uur naar huis trokken, waren we weer heel wat wijzer geworden.

Mossenwandeling 22 februari 2014

Maarwehaddendesmaaktepakkenenop22februari namen we deel aan de tweede mossenwandeling. Ditmaal spraken we af aan kasteel Meylandt in Heusden-Zolder. In dit loofbosgebied namen we weer andere soorten onder de loep: Groot rimpelmos, Gewoon sterrenmos, Gewoon dikkopmos, Haarmutsen, Kroesmos, ... Op beton zagen we Muisjesmos, Muursterretje, Haarmuts, ... Deze keer kwamen ook de levermossen aan bod, zoals Paraplutjesmos.

Zondag 9 maart baanden we ons een weg door de recreatiedrukte aan het Bosmuseum in Gerhagen voor wandeling nummer 3. Het was interessant om te horen hoe je aan een gezinspubliek op een eenvoudige manier de moeilijke materie van mossen kan overbrengen. Eenmaal in het broedgebied, waar we onder begeleiding van een gids door mochten wandelen, genoten we ook van de rust en de stilte. We hoorden er ook de roep van de Dodaars, en door het warme weer zagen we ook de Dagpauwoog en de Gehakkelde aurelia. Wie wat meer wil weten over mossen heeft zeker baat bij de korte cursus Sporenplanten die in het najaar gegeven wordt en waar je wat verder in dit nummer meer informatie over vindt.

Vormingsactiviteiten lente 2014

Elsloo

Elsloo hoeft geen uitleg. Dit is het paradijs van de voorjaarsbloemen. Wil je ze allemaal zien moet je minstens tweemaal per seizoen het gebied bezoeken. Naast ons geheugen opfrissen om de soorten bloemen te herkennen gaan we ook genieten van de lente. Naast bloemen zijn er natuurlijk ook heel wat andere boeiende waarnemingen in het gebied te doen. Let op we komen niet samen aan het kasteel maar aan de kerk van Elsloo (bij het binnen rijden langs het kanaal).

Datum: Maandag 21 april 2014
Vertrek: Om 9 uur kerk Elsloo (Scharberg)
Einde: rond 13 uur

Vormingsactiviteiten lente 2014

Bloemenwandelingen Plombières - Lanaye

Voor deze bloemenwandelingen trekken we naar de kalk- en zinkstreek in samenwerking met de Werkgroep Ecologie Tessenderlo. In de voormiddag wandelen we in het natuurgebied langs de Geul in Plombières. Dit oude industriegebied is intussen omgetoverd tot een prachtig natuurgebied. We gaan er op zoek naar het Zinkviooltje, Zinkboerenkers, Engels gras en nadere boeiende planten. Na de middag rijden we naar het natuurreservaat Sint-Pietersberg te Lanaye. Vanaf de kanaalbrug maken we de traditionele wandeling naar de St-Pietersberg. Hier gaan we op zoek naar de typische kalkplanten.

We nemen de picknick mee voor onderweg.

Plombières

Lanaye

Datum: Maandag 9 juni 2014

Vertrek: Vertrek 8u in Paal-Beringen op de carpoolparking aan de oprit 26 van de E313 of om 8u30 aan de oprit in Tongeren. Terug: rond 19uur

Info bloemenwandelingen Marc Meert

011/423151 meert-gybels@telenet.be

Inschrijvingen wenselijk om praktische afspraken te maken via de website www.limburgsenatuurgidsen.be

Vormingsactiviteiten lente 2014

Grassenwandeling

Grassen zijn te moeilijk. Dus kijken we maar liever naar andere bloeiende planten. Op deze manier laten we deze prachtig bloeiende planten vaak links liggen.

Nochtans zijn er grassen die zeer gemakkelijk te herkennen zijn. Voor de rest is het alleen maar de eerste stap te zetten om kennis te maken met deze groep van planten. Je zal zien er gaat een nieuwe wereld voor je open met prachtige vormen en kleuren.

Leo Thomassen leert ons grassen te bekijken en te determineren aan de hand van specifieke eigenschappen in de omgeving van het Schulens broek. Er zullen genoeg grassen zijn om deze (beter) te leren kennen. Na deze kennismaking ga je de grassen anders bekijken en zal je in de toekomst niet meer spreken van gras maar van 'Vossenstaart, Glanshaver, Beemdlangbloem' en zo meer.

Datum: zondag 1 juni 2014

Vertrek om 9u aan de kerk in Scholen (einde ± 12u)

Een loepje meebrengen is noodzakelijk. Afhankelijk van het weer kunnen laarzen ook nuttig zijn.

Gids Leo Thomassen

Vormingsactiviteiten lente 2014

Kruidencursussen

Naast bloemenwandelingen staan er ook 2 kruidencursussen op het programma. Met de eerste kruidencursus willen we verschillende aspecten van kruiden aan bod laten komen. De mens hangt voor zijn bestaan op velerlei manieren van planten af. Een van die relaties is die met kruiden. Onze aandacht voor deze plantengroep evolueerde sterk met de tijd. Vroeger hadden kruiden vaak een magische of diabolische betekenis. Nu zijn ze erg populair in de keuken, terwijl ook belangrijke geneesmiddelen nog steeds uit planten bereid worden. Enkele Limburgse kruidenkenners nemen ons mee op het kruidenpad.

Kruidencursus 1

03 juni 2014: kruiden in de geneeskunde

06 juni 2014: kruiden in de keuken

13 juni 2014: kruiden in het bijgeloof en rond de hekserij

20 juni 2014: wij maken een kruidenwis.

Deze cursus gaat door in het Provinciaal Natuurcentrum, Craenevenne 86, 3600 telkens van 19u30 tot 22u30. Inschrijven is verplicht www.limburgsenatuurgidsen.be

Inschrijvingsgeld € 25; maximum 25 deelnemers

Info Staf Grouwels, e-mail staf.grouwels@telenet.be; André Vandesande, e-mail andre.vandesande@telenet.be

Vormingsactiviteiten lente 2014

Kruidencursussen

Kruidencursus 2 “Dodoens”

In Tongeren wordt door Leefmilieu Tongeren (www.leefmilieutongeren.be), een cursus “Dodoens” gegeven door Paul Stryckers.

Rembert Dodoens wordt algemeen als de vader van de kruidkunde in de Nederlanden omschreven. De zestiende eeuw vormde inderdaad het hoogtepunt in de geschiedenis van de kruidkunde in onze gewesten. In deze cursus gaan we in op heel uiteenlopende aspecten van Dodoens en zijn tijd. Wat ging aan Dodoens vooraf? Wat is de plaats van Dodoens binnen de kruidkunde van de zestiende eeuw? Wat is de betekenis van Dodoens’ meest bekende werk: het Crujdeboeck van 1554? Wat was het wereldbeeld voor Dodoens en zijn tijdgenoten? Hoe werden voor, tijdens en na Dodoens’ leven tuinen gecreëerd? Waar houdt de kruidkunde zich mee bezig? Hoe werden in Dodoens’ tijd namen gegeven aan planten? Waar vind ik meer informatie over Dodoens en tijdgenoten en hun boeken?

De lessen gaan door op donderdag 15 en 22 mei van 19u30 tot 22u00.

Plaats: Jeugdhoeve Begeinhof, Sint-Ursulastraat 1, 3700 Tongeren

Excursie: Inspiratietuinen Herckenrode (Hasselt) op zaterdag 7 juni van 15u00 tot 17u00

Doelgroep:

Iedereen die belangstelling voor geschiedenis en planten wil combineren.

Prijs:

€ 50,- (cursusmap inbegrepen)

€ 25,- (cursusmap elektronisch via digitaal leerplatform)

Wens je enkel een digitale versie van het handboek? Vink dit dan aan bij inschrijving.

Info en inschrijvingen via het CVN (niet via de Limburgse natuurgidsen) www.cvn.be

Paul Stryckers, tel. 03 205 17 54 of e-mail paul.stryckers@c-v-n.be

Vormingsactiviteiten lente 2014

Vogelcursus

Zaterdag 5 april: binnenles in Craenevenne Genk van 09:00 – tot 12:00u

Zaterdag 12 april: buitenles in de Kevie in Tongeren van 06:00 – tot 9:00u

Zaterdag 26 april: binnenles in Craenevenne Genk van 09:00 – tot 12:00u

Zaterdag 3 mei: buitenles het Munsterbos (Bilzen) samenkomst Parking Waterstraat (bij Delhaize) om 6u 's morgens.

De binnenlessen gaan door in het Provinciaal Natuurcentrum,
Craenevenne 86, 3600 Genk

Inschrijven verplicht www.limburgsenatuurgidsen.be

Inschrijvingsgeld € 35,00

Maximum 25 deelnemers

Info Jürgen Becherer 0477 259899 jurgen.becherer@jubeco.be

Vormingsactiviteiten lente 2014

Cursus Parkgids Bokrijk

Het doel van deze cursus is het aanbieden van een kwalitatieve maar laagdrempelige reeks van lessen en excursies m.b.t. historische parken & tuinen in Limburg. Tijdens de excursies worden een aantal toonaangevende parken en het zeer waardevolle Arboretum te Bokrijk bezocht. De doelgroep van de cursus zijn de gediplomeerde Limburgse CVN-Natuurgidsen. Daarom wordt ook slechts zijdelings geraakt aan de kennis van inheemse bomen & struiken en aan de methodiek van het geven van rondleidingen. Wat het overbrengen van de natuurbeschermingsgedachte betreft bieden parken, die ook 'groen' bevatten, een uitstekende 'toegang' tot natuureducatie ('zien, inzien, ontzien').

De lessen en excursies vinden plaats op zaterdagvoormiddagen van 9.00 tot 12.00 uur. De lessen gaan door in een nader te bepalen leslokaal in 'Craenevenne 86' (PNC) op het gelijknamige adres te 3600 Bokrijk-Genk. Om een getuigschrift 'Parkgids Limburg' te behalen moeten de cursisten een paper van 2 blz. schrijven (4/20 punten) en een schriftelijk examen (meerkeuzevragen) afleggen (16/20 punten). Zij moeten in het totaal 12/20 punten behalen om te slagen.

Vormingsactiviteiten lente 2014

Cursus Parkgids Bokrijk

Het programma:

17 mei 2014	Welkom, inleiding en praktische afspraken.	C. Vanderlinden & L. Thomassen.
Idem	'Historische parken & tuinen in Limburg' – Theoretische focus op landschapsparken en parken in landschappelijke stijl.	Herman van den Bossche, OE Brussel – Erfgoedonderzoeker 'Historische tuinen & parken'.
24 mei 2014	'Historische parken & tuinen in Limburg' – Enkele concrete voorbeelden met historiserende duiding.	Myriam Van den Broeck, RWO – Onroerend Erfgoed Limburg.
31 mei 2004	'Fauna in parken' – Welke diersoorten vinden we allemaal terug in Limburgse parken en parkbossen?	Michiel Aerts, Bioloog Natuurhulpcentrum Opglabbeek.
7 juni 2004	Het park in landschappelijke stijl met bomen- en struikencollectie te Bokrijk.	Johan Vangeel, Domeinwachter Bokrijk, lid BDV, Bomofiel.
14 juni 2014	'Harmonisch Parkbeheer', toegespitst op Limburgse parken a.d.h.v. concrete voorbeelden.	Jasper Goffin, Afdeling Beleid, ANB Limburg.
21 juni 2014	De naamgeving van planten (binnen). 't Arboretum te Bokrijk met bomen- & struikencollectie (buiten).	Jef Van Meulder, Verantwoordelijke Groen, Domein Bokrijk.
28 juni 2004	De 'Engelse tuin' en de geometrische tuinen van Alden Biesen.	<i>Nog te boeken toeristische gids Alden Biesen. (Hugo Cuppens?)</i>
Idem	Einddatum indienen papers.	Cursisten.
<i>Nog te bepalen (in het najaar)</i>	Het park in landschappelijke stijl 'Het Hamel' te Lummen.	Christophe Vanderlinden, CVN-Natuurgids, VBTA-Plantentuingids.
<i>Nog te bepalen (in het najaar)</i>	Schriftelijke proef van anderhalf uur. Nabespreking cursus (evaluatie/suggesties).	Cursisten. Cursisten en Christophe & Leo.
<i>Nog te bepalen (in december)</i>	Plechtige uitreiking van de diploma's op een nader te bepalen locatie, normaliter in Bokrijk.	Cursisten, Leo Thomassen en (o.v.) gedeputeerde Ludwig Vandenhove.

Vormingsactiviteiten lente 2014

Cursus Parkgids Bokrijk

Aanspreekpunt m.b.t. praktische zaken is Leo Thomassen, voorzitter van de Werkgroep Limburgse Natuurgidsen vzw. Je kunt Leo bereiken via leo@limburgsenatuurgidsen.be en het nr. 0485 17 51 43.

Aanspreekpunt m.b.t. inhoudelijke zaken is Christophe Vanderlinden, CVN-Natuurgids (1996), VTAB-Plantentuingids (2002) en 'autodidactisch parkgids' (1996-2014). Je kunt Christophe bereiken via christophe.vanderlinden1964@gmail.com en het nr. 0477 45 77 17.

Een blik naar de toekomst

vormingsactiviteiten zomer en najaar 2014

Libellenwandeling

zaterdag 26 juli 2014 van 14.00 tot 16.30 uur.

Bezoekerscentrum "De Watersnip", Koersel.

Gids: Jean-Claude Delforge

Paddenstoelencursus voor beginners 2014

Evenals vorige jaren richt CVN – Limburgse natuurgidsen in samenwerking met Natuurpunt Hasselt-Zonhoven en Mycolim (de paddenstoelenwerkgroep van Likona) een cursus in voor hen die meer over paddenstoelen willen weten. Lesgever en begeleiders van de excursies zijn ervaren paddenstoelenkenners van de Mycologische vereniging Limburg (Mycolim – KVMV).

De cursus start einde augustus en loopt over 5 zondagen, telkens van 9u. tot 12u.

Zo 31 augustus: Inleidende les over het leven van de paddenstoelen (ontwikkeling, soorten, ecologie, gevaren, kenmerken,...) Deze les gaat door in het Craenevenne

Tijdens de excursies wordt op een aangename manier kennisgemaakt met vooral de meest voorkomende en gemakkelijk herkenbare soorten paddenstoelen. Tevens worden de termen uit de theorieles herhaald.

Zo 7, 14, 21, en 28 september. De juiste plaatsen worden later meegedeeld.

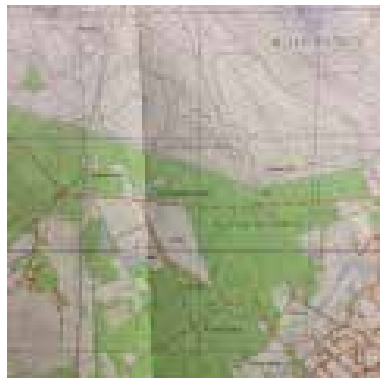

Een blik naar de toekomst

vormingsactiviteiten zomer en najaar 2014

Cursus Kaart en kompas Nooit meer de weg kwijt!

Kaart en kompas blijven goedkope en eenvoudige middelen om je te oriënteren en om een wandeling of fietstocht voor te bereiden. Tijdens deze vorming leer je welke soorten kaarten en kompassen er bestaan en welke het beste voor jou geschikt zijn. Je leert stap voor stap je kaart en kompas te begrijpen en te gebruiken. Voorkennis is niet vereist.
Zaterdag 4 en 11 oktober 2014

Cursus sporenplanten

Tijdens de binnenles worden de wieren, de wolfsklauwen, de paardenstaarten, de varens en de mossen algemeen besproken. We besteden vooral aandacht aan die zaken die een natuurgids kan gebruiken tijdens wandelingen. Tijdens de excursie besteden we vooral aandacht aan de varens en mossen. We gebruiken enkele eenvoudige determinatieschema's om in het veld deze plantensoorten te leren kennen. Hiervoor maken we een wandeling in Bokrijk (o.a. het Arboretum)

Binnenles op 17 oktober, excursies op 25 oktober en op 15 en 22 november telkens van 14 tot 17 uur.

In samenwerking met Limburgs Landschap vzw gaat er tijdens de paasvakantie een scharrelkidscursus door in het bezoekerscentrum van Hengelhoeve.

- Maandag 7 april 2014: infoavond voor (groot)ouders van 19.30h tot 21.30h
- Woensdag 9 april 2014: natuuractiviteit voor (groot)ouders en (klein) kinderen van 14h tot 16h
- Zondag 13 april 2014: tuinactiviteit voor (groot)ouders en (klein) kinderen van 14h tot 16h

Inschrijven kan via www.scharrelkids.be

Voeren voorjaar 2014

Wim Cornelis

Programma

Zaterdag 10 mei 2014

9u00 - 10u00 aankomst in gasterij de Commanderie, Sint Pieterstraat 15 te Sint-Pieters-Voeren met koffie en ontbijtkoek

10u00 vertrek wandeling Sint-Pietersberg

13u00 lunch (zelf voorzien)

13u30 vertrek wandeling Altenbroek

17u00 - 18u00 aankomst de Commanderie voor gezamenlijk avondmaal:

Voorgerecht: Voerense trip met gekarameliseerde appeltjes

Hoofdgerecht: Gebakken forel, echt een gerecht uit de Voerstreek

Nagerecht: Klein pannenkoekje met een bolletje ijs en evt. grand marnier.

Zondag 11 mei 2014

9u30 aankomst in gasterij de Commanderie met koffie en ontbijtkoek

10u00 vertrek flora in de Hohnbachvallei

13u00 lunch (zelf te voorzien)

13u30 zinkflora

17u00 afsluiting in gasterij de Commanderie

De kostprijs voor deze cursus bedraagt € 50 (lunch niet inbegrepen, tweemaal koffie met ontbijtkoek en gezamenlijk avondmaal op zaterdagavond wel inbegrepen). Overnachting dien je zelf te voorzien. Info: www.voerstreek.be
Inschrijven kan je op www.c-v-n.be

Meer info: Wim Cornelis, 0473/70 80 11 of wim.cornelis1@telenet.be

Als je Voeren grondiger wil verkennen, schrijf je dan snel in voor deze streekverkenning van 28 juli tot en met 1 augustus.

Op maandag verwelkomen we je tussen 9u00 en 9u30 in Jeugdherberg De Veurs, Comberg 38, 3790 Sint-Martens-Voeren.

Voormiddag geeft Tjerk Rommes de les 'Inleiding op het landschap en de geologie'. Na de lunchpauze vertrekken we voor een botanische wandeling in het oosten van de Voerstreek, met Jos Buysen.

Dinsdag vertrekken we met de lijnbus naar Teuven voor een landschapswandeling met nadruk op het begrijpen van het landschap vanuit geologisch en geografisch perspectief, met Magda Vantilt.

's Avonds geeft Joeri Cortens een lezing over zoogdieren in Voeren.

Woensdag staat er een fietstocht naar Maastricht op het programma met Magda Vantilt. Onderweg stoppen we voor een kennismaking met het natuurgebied Eijsder Beemden met Tjerk Rommes.

Op de terugweg brengen we een bezoek aan de vuursteenmijn in Rijckholt.

Donderdag gaan we op pad met Rik Palmans, voormiddag op de St. Pietersberg en namiddag Altenbroek.

Ook op vrijdag neemt Rik ons op sleeptouw voor een dagexcursie in het teken van de zinkflora en de Hohnvallei.

Ook voor deze cursus kan je inschrijven op www.c-v-n.be. Hier vind je ook het volledige programma. Meer info: Wim Cornelis, 0473/70 80 11 of wim.cornelis1@telenet.be

'De IJzeren Man' Weert

Mee op stagewandeling doorheen het Recreatiegebied de IJzeren Man Weert.
8 maart '14

Bèr Peeters, conservator 'De IJzeren Man' en medecursist van de Limburgse Natuurgidsen te Neerpelt, nodigde alle collega's uit voor een natuurwandeling,

waarbij het accent vooral lag op de diversiteit van het landschap. Het heidelandschap van 'De IJzeren Man' deel van het grensoverschrijdend natuurgebied 'Kempenbroek' heeft veel troeven.

Volgende kleine landschapselementen kregen bijzondere aandacht: beek, kanaal en kleine waterpartijen, heide, podzolbodem, stuifzanden, groeewand, loofbos, naaldbos.

Met behulp van een grondboor en het toepassen van tal van

kleine experimentjes, leerde Bèr zijn aandachtig publiek de verschillen in bodemstructuren herkennen. Naar het einde van de wandeling werd duidelijk waarom de gids zijn rondleiding startte met het bestuderen van enkele zelfgemaakte 'lakprofielen', makkelijk te omschrijven als geologische kunst of toch veel meer... Eigenlijk het resultaat van grondboringen en het omzetten van groeewanden in profiel. Hierbij krijgt de waarnemer bijzonder veel informatie over de opbouw van de bodem. Zo wordt een groeewand een heus geschiedenisboek. In dit geval; van de ijstijden tot heden.

PODZOLBODEM

Wat is een lakprofiel?

Een term die nogal in geologie middens gebruikt wordt. De opeenvolging van lagen, het verloop van geologische breuken, het zijn allemaal zaken die je alleen maar in het veld kunt bestuderen. Zo worden monsters van stenen, fossielen opgeraapt en verzameld. Wandprofielen kan je fotograferen en verder bestuderen.

Een rotswand of de wanden uit zandwinninggroeven kan je moeilijk achter in je wagen laden. Daarvoor zal je altijd naar de wand zelf moeten terugkeren om ze verder te bestuderen.

Bodems, in zand- of kleilaag neem je ook niet zomaar mee. Of toch wel?

AAN DE HAND VAN VERSCHILLENDE ZELFGEMAAKTE VOORBEEDEN VAN LAKPROFIELEN, WORDT HET DE AANDACHTIGE LUISTERAARS DUIDELIJK WAT DEZE MINI-KUNSTOBJECTEN VOOR GEOLOGEN BETEKENEN.

Door middel van een lakprofiel is het mogelijk om een doorsnede van verschillende bodemlagen voor het nageslacht vast te leggen.

Stagewandeling

‘De IJzeren Man’ Weert

Hoe te werk gaan?

Als een geoloog een laag ziet, waarvan hij een profiel wil maken, dan moet hij die laag eerst afsteken. Met behulp van een schop maakt hij een gladde wand. Als eenmaal een mooi oppervlak is vrijgemaakt, komt de lijmpot eraan te pas. Voorzichtig wordt een dikke lak over het profiel gegoten. Dat gebeurt gelijkmatig, zonder te dikke druppels. Vervolgens wordt de lijmlaag met verband afgedekt. Nu maar wachten tot alles netjes is opgedroogd en het verband met de sedimentkorrels zachtjes verwijderen. Het eindresultaat is een perfecte afdruk van het profiel.

Staf Grouwels,
Weert (NL)

De vorming Natuurgids is een brede, gedegen opleiding gericht op het herkennen, begrijpen en vertalen van de natuur. Herkennen door het leren determineren van planten, dieren, vogels, ongewervelden en bijvoorbeeld wateronderzoek. Begrijpen door theorie en excursies rond thema's als ecologie, planten, dieren, landschappen en het fysisch milieu (alle niet-levende factoren). Vertalen door kennis te maken met verschillende werkvormen en vaardigheden te ontwikkelen om met groepen volwassenen en gezinnen aan de slag te gaan.

Op zaterdag 6 september 2014 start de najaarscursus 'Natuurgids' in Sint-Truiden. Zoals gewoonlijk zijn er 32 lessen. De cursus eindigt in juni 2015. Tijdens het verlof zijn er geen lessen. Belangstellenden kunnen nu al inschrijven. Volgende editie van Erica nog meer nieuws daarover. Ondertussen is er ook informatie op onze website www.limburgsenatuurgidsen.be

Reünie

1985 - 2000

De natuurgidsen, gediplomeerd van 1985 tot en met 2000 moeten de datum van 15 november 2014 nu al vrij houden.

Gezien het grote succes van de vorige bijeenkomst van natuurgidsen van 1970 tot 1985 organiseren wij voor hen en hun partner opnieuw een ontmoetingsdag.

U leest er meer over in onze volgende Erica-editie.

INSECTEN PLAGEN

Met de zomer voor de deur alvast wat handige tips voor de liefhebber

Vliegen:

Deze tip is een typische zomer tip. In de zomer als het lekker weer is staat nog wel eens de deur naar buiten open. Lekker wat frisse lucht naar binnen maar helaas ook vliegen. Een hor werkt niet altijd. Vandaag hebben wij een tip. Om vliegen buiten de deur te houden.

Pak een diepvries zakje. En vul dat voor de helft met koud water. Doe het zakje goed dicht met een touwtje

En hang dit in het deurkozijn waar de vliegen binnenkomen. De vliegen kijken niet recht vooruit, maar schuin, ze hebben dan breedbeeld. En zo komen ze niet naar binnen het werkt echt!

Wespen:

Als je in de zomer lekker in je tuin zit een drankje te drinken kan het zijn dat je gezelschap van wespen krijgt.

Wespen komen namelijk op zoetigheid af om op een vreedzame manier van de wespen af te komen hebben wij de volgende tip:

Neem een soep kommetje gevuld met koud water met daar in enkele hele kruidnagelen. En zet dit neer daar waar je de wespen niet wilt hebben. Het geeft een lekkere lucht af en niet schadelijk.

Fruitvliegjes:

Nare bestjes zijn dat. Vooral in de zomer zijn ze vaak in je keuken te vinden. Met mijn tip zijn ze zo verdwenen. Om ervoor te zorgen dat de vliegjes verdwijnen, zet je een bakje met 1 dl azijn en een druppel vloeibare zeep neer. De vliegjes zijn zo weg.

Mieren:

Met de zomer komen ook de mieren. Het zijn kleine en onschuldige bestjes maar je hebt ze liever toch niet in en rond het huis. Verdelgingsmiddelen zijn doeltreffend maar niet goed voor de gezondheid.

Mieren kun je weg krijgen door wat bakpoeder te strooien bij de plek waar ze zitten. Met een dag zijn ze voor maanden weg. Wanneer ze weer terug komen, herhaal je het trucje nog een keer. Doeltreffend en niet schadelijk voor de gezondheid.

Foto's Jaarvergadering 2014

Jürgen Becherer

11 januari 2014 te GreenVille

Coverfoto
Jürgen Becherer

Scharrelkids
Lutgart Bollen

Voorwoord
Leo Thomassen

Voeren voorjaar
Wim Cornelis

Korte cursussen
Marc Meert

Stagewandeling
Gustaaf Grouwels

Cursus 'Hoge venen'
Miet Dreezen

Tips en & rond het huis
Leo Thomassen

Mossenwandeling
Lutgart Bollen

Foto's Jaarvergadering
Jürgen Becherer

Kalender Korte cursussen 2014

Datum	Thema	Plaats	Ur	Samenkomst	Einde
April -juni		Voor meer details bezoek onze website www.limburgsenatuurguiden.be			
5 april	Cursus Vogels - les 1	Genk	09u00	PNC Graenevenne 86 3600 Genk	12u00
7-9-13 april	Scharreelkids Hengelhof	Houthalen	14u00	Bezoekerscentrum Limburgs Landschap Hengelhofdreef 6 3530 Houthalen	16u00
21 april	Voorjaarsbloeiers	Elsloo	09u00	Kerk van Elsloo	13u00
15 - 22 mei	Kruidencusus Dodoens	Tongeren	19u30	Jeugdherberg Begeinhof Sint-Ursulastraat 1 3700 Tongeren	22u00
10-11 mei	Voeren voorjaar 2014	St-Pieters-Voeren	09u00	Gasterij de Commanderie ² Sint Pieterstraat 15 3798 St-Pieters-Voeren	zondag 17u00
17 mei tot 13 sept	Cursus Praktgids	Genk	09u00	PNC Graenevenne 86 3600 Genk	12u00
1 juni	Grassenwandeling	Schulen	09u00	Kerk van Schulen	12u00
3-6-13-20 juni	Kruidencursus	Genk	19u30	PNC Graenevenne 86 3600 Genk	22u00
9 juni	Bloemenwandeling Plombières - Lanay	Plombières - Lanay	08u00	Vertrek 8u in Paal-Beringen op de carpoolpar- king aan de oprit 26 van de E313 of om 8u30 aan de oprit in Tongeren.	19u00
Najaar 2014	Cursus 'Natuurgids'	St.Truiden	6 september		juni 2015